

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

05 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Timofti Vladimir, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul-șef interimar al Procuraturii de circumscripție Cahul, Tomița Mihail și de către avocatul Josu Gheorghe în numele părții vătămate Vorotneac Victor, prin care solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 04 februarie 2021, în cauza penală privindu-i pe

Radu Victor Xxxx, născut la xxxx, originar din r-nul xxxx, s. xxx și locuitor a or. xxx, str. xxxxx;

Manoli Dumitru Xxxxx, născut la xxxx, originar și domiciliat în r-nul xxxx, s. xxxx;

Buzulan Igor Xxxxx, născut la xxx, originar din r-nul xxx, s. xxxx și locuitor a or. xxxx, str. xxxxx;

Leu Vitalii Xxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în r-nul xxxxx, s. xxxxx;

Moldovanu Oleg Xxxxx, născut la xxxx, originar și domiciliat în r-nul Xxxxx, s. Xxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 12.10.2017 - 12.04.2019 (prima instanță);
2. 20.05.2019 - 11.11.2019 (instanța de apel);
3. 23.01.2020 – 24.03.2020 (instanța de recurs ordinar);
4. 14.05.2020 - 04.02.2021 (instanța de apel);
5. 13.04.2021 - 05.10.2021 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursurilor ordinare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul (sediul Cantemir) din 12 aprilie 2019, procesul penal în privința lui Radu Victor, Buzulan Igor, Manoli Dumitru, Leu Vitalii, Moldovanu Oleg pe învinuirea în baza art. 179 alin. (1) Cod penal a fost încetat, în temeiul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de Vorotneac Victor și dispusă încasarea din contul inculpaților Radu Victor, Buzulan Igor, Manoli Dumitru, Leu

Vitalii, Moldovanu Oleg în beneficiul lui Vorotneac Victor, suma de 4000 lei de la fiecare, cu titlu de prejudiciu moral.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că la 09 ianuarie 2017, aproximativ ora 17:00, inculpații Radu Victor, Buzulan Igor, Manoli Dumitru, Leu Vitalii și Moldovanu Oleg, având scopul încălcării inviolabilității dreptului de proprietate, au pătruns cu un automobil de model „Volkswagen Passat B5” pe teritoriul ce aparține ÎI „Vorotneac Victor”, situată în or. xxx, str. xxx, fondată și administrată de Vorotneac Victor, unde acesta își are domiciliul și, în pofida cerințelor repetate ale ultimului de a-i părăsi teritoriul, inculpații au refuzat, rămânând în continuare în curte, fără consimțământul proprietarului până la ora 17:24.

Prima instanță a calificat acțiunile inculpaților în baza art. 179 alin. (1) Cod penal, ca pătrunderea în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia și refuzul de a-l părăsi la cererea ei.

2. Sentința primei instanțe a fost contestată cu apel de către:

2.1. Avocatul Eduard Barbarov cu inculpatul Moldovanu Oleg, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care ultimul să fie achitat.

În argumentarea apelului, apelanții au invocat că:

- declarațiile părții vătămate sunt contradictorii;
- în cererea din 09.02.2017, înaintată la IP Cantemir, partea vătămată a solicitat să fie luate măsuri împotriva persoanelor care au intrat pe teritoriul întreprinderii sale ÎI „Vorotneac Victor”, în stare de ebrietate și toți l-au numit cu cuvinte necenzurate, l-au îmbrâncit, aplicându-i câteva lovituri cu pumnii peste corp, neindicând nimic despre părăsirea teritoriului, iar în plângerea din 10.01.2017 a menționat alte circumstanțe - cu scopul de a stopa activitatea concurentului.

- prima instanță a omis și autorizațiile, care permit activitatea de funcționare a ÎI „Vorotneac Victor” în regim non stop. La fel, nu s-a ținut cont nici de înregistrările video, din care rezultă că partea vătămată a dat declarații contradictorii.

2.2. Avocatul Rusev Serghei în numele inculpatului Buzulan Igor, solicitând casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Buzulan Igor să fie achitat de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- martorul Costandachi Diana nu a dat declarații prin care i-ar acuza pe inculpați de săvârșirea unei infracțiuni. Astfel, acuzarea se bazează doar pe declarațiile contradictorii ale părții vătămate.

- a fost stabilit cu certitudine că inculpații nu au venit la domiciliul lui Vorotneac Victor, nu au avut intenția violării domiciliului acestuia, dar au venit la ÎI „Vorotneac Victor” pentru a servi cafea la bar și a beneficia de serviciile spălătoriei auto care încă activa. Intrarea pe teritoriul întreprinderii a avut loc prin

acces liber. Mai mult, întreprinderea prestează servicii destinate publicului, având un program de activitate de 24/24, iar accesul la servicii nu era limitat. Prin urmare, inculpații aveau dreptul să beneficieze de serviciile prestate de întreprindere și nu le putea fi limitat accesul la ele din motive de ceartă sau de concurență;

- din înregistrările video rezultă că accesul pe teritoriul întreprinderii era liber, că întreprinderea lucra, spălătoria auto funcționa și în interior lucrătorii spălau o mașină, pe teritoriul întreprinderii veneau și plecau mai multe persoane;

- declarațiile părții vătămate că întreprinderea nu funcționa sunt false. Totodată, acesta nu avea dreptul să le refuze inculpaților prestarea serviciilor de spălătorie din motive de concurență, acest lucru reprezentând o banală discriminare;

- în toate discuțiile pe care le-a avut partea vătămată cu inculpații, acesta nu le-a cerut să părăsească teritoriul întreprinderii, discuția având alt subiect și care, în final, s-a transformat într-o ceartă banală. Apoi, inculpații singuri au plecat de pe teritoriu și nu le poate fi imputat că au rămas contrar voinței părții vătămate pe teritoriul întreprinderii;

- chiar și dacă partea vătămată le-ar fi cerut să plece inculpaților pentru că nu-i deservește, acest lucru nu poate fi calificat în baza art. 179 Cod penal. Or, în cazul dat, în toate situațiile în care proprietarii, agenții de pază sau alți angajați ai diferitor întreprinderi alungă, scot forțat din local sau refuză deservirea anumitor clienți/consumatori din diverse motive, ar urma să fie calificate ca infracțiuni de violare de domiciliu;

- în acțiunile inculpatului nu există elementele constitutive ale infracțiunii incriminate, iar în acțiunile părții vătămate prin refuzarea de a le presta inculpaților servicii de spălătorie pe cauze personale se evidențiază o discriminare a acestora pe criteriu de concurență.

2.3. Avocatul Baran Victor în numele inculpatului Radu Victor, solicitând casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri de a achitare a lui Radu Victor și a celorlalți inculpați, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, iar acțiunea civilă urmează să fie respinsă.

În argumentarea apelului, apelantul invocă că:

- starea de fapt constatată de prima instanță nu corespunde realității și se combate prin circumstanțele cauzei;

- conflictul nu a fost între partea vătămată și toți inculpații, ci doar cu unul dintre aceștia. Teritoriul are menirea deservirii publice, iar inculpații au dorit să fie deserviți, partea vătămată refuzându-i din motiv de concurență;

- potrivit înregistrărilor video, întreprinderea funcționa, la spălătorie se deserveau clienții, însă inculpații au fost refuzați în mod brutal;

- domiciliul părții vătămate se află în spatele clădirii spălătoriei și service-ului auto. Adică este o poartă separată, o clădire separată, destinată locuinței;

- referitor la ora sosirii inculpaților pe teritoriul întreprinderii, partea vătămată a confirmat că aceasta nu este indicată corect în imaginile video, în care este indicat mai mult cu aproximativ o oră. Ori, lipsesc probe ce confirmă comiterea de către inculpați a faptei indicate în rechizitoriu;

- oricine poate fi condamnat în baza art. 179 alin. (1) Cod penal pentru intrarea în magazin, restaurant, cafenea, service auto, butic din piață, etc;

- toți au fost condamnați pentru aceeași faptă, nefiind respectat principiul individualizării răspunderii penale.

2.4. Inculpatul Manoli Dumitru solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie achitat.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- potrivit planului cadastral, terenul pentru construcții și două bunuri imobile au destinație separată. Totodată, martorul Costandachi Diana a indicat că de fiecare dată deschide și închide porțile pentru a avea acces la bar, iar la momentul sosirii inculpaților pe teritoriul întreprinderii, ea activa conform graficului stabilit;

- partea vătămată nu a recunoscut că era în stare de ebrietate și avea leziuni corporale, iar în calitate de prestator de servicii taxi, bar și altele, era obligat să acorde servicii de calitate clienților și să evite conflictele, care au avut loc din vina lui;

- întreprinderea este separată de zona de locuit prin gard și o intrare separată, astfel că inculpații nu au comis violarea de domiciliu;

- prima instanță nu a ținut cont de persoana părții vătămate, că declarațiile lui sunt exagerate, nefiind sincere, în mare parte el fiind vinovat de cele întâmplate.

2.5. Inculpatul Leu Vitalii, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- la sfârșitul zilei de lucru, în jurul orei 17:00, colegii lui de lucru, Radu Victor, Buzulan Igor, Manoli Dumitru și Moldovanu Oleg cu automobilul condus de Buzulan Igor, se îndreptau spre ieșirea din or. Cantemir, în direcția satului său de baștină și a decis să se deplaseze cu ei. A fost de acord să intre în barul părții vătămate pentru a servi câte o cafea. Barul era închis, iar Buzulan Igor a dorit să-și spele automobilul, deoarece pe teritoriul spălătoriei mai erau unități de transport care așteptau să fie deservite. Barul și spălătoria auto erau amplasate într-o singură clădire, cu intrări diferite. Automobilul a fost parcat în fața spălătoriei și el a coborât cu intenția de a căuta un transport de ocazie pentru a ajunge acasă;

- Buzulan Igor s-a apropiat de Vorotneac Victor, iar el fiind la o distanță mare nu auzea despre ce discutau. De ei s-au apropiat Radu Victor și Manoli Dumitru, apoi toți trei au urcat în automobil și s-au apropiat de el și Moldovanu Oleg și împreună au ieșit de pe teritoriul spălătoriei;

- nu cunoștea faptul că domiciliul părții vătămate se află în același spațiu cu spălătoria auto și barul și nu a auzit ca acesta să ceară cuiva dintre ei să părăsească teritoriul respectiv. Mai mult, când au intrat pe teritoriu, poarta de la intrare nu era blocată, iar spălătoria auto funcționa.

3. Prin decizia Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul din 11 noiembrie 2019, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate și menținută sentința primei instanțe.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că la examinarea cauzei, prima instanță a respectat toate prevederile procesuale și corect a încetat procesul penal în privința inculpaților în temeiul expirării termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere penală.

Instanța de apel a conchis că prima instanță a stabilit corect starea de fapt, aceasta fiind în corespundere cu probele administrate, care au fost apreciate corect, iar acțiunile inculpaților just au fost încadrate pe art. 179 alin. (1) Cod penal, ca pătrunderea în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia și refuzul de a-l părăsi la cererea ei.

4. Decizia instanței de apel din 11 noiembrie 2019, a fost contestată cu recurs ordinar de către:

4.1. Avocatul Rusev Serghei în numele inculpatului Buzulan Igor, care a indicat temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și a solicitat casarea sentinței primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Buzulan Igor să fie achitat de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal.

În argumentarea recursului, recurentul a invocat că instanța de apel a constatat greșit că inculpatul a comis infracțiunea prevăzută la art. 179 alin. (1) Cod penal, deoarece probele administrate nu confirmă versiunea acuzării, fiind apreciate greșit de către instanța de apel, or în acțiunile inculpatului nu se întrunesc elementele infracțiunii incriminate.

4.2. Avocatul Munteanu Fiodor cu inculpatul Manoli Dumitru, solicitând casarea hotărârilor adoptate și pronunțarea unei hotărâri prin care ultimul să fie achitat.

În argumentarea recursului, recurenții au invocat că domiciliul părții vătămate se află în spatele clădirii spălătoriei și a service-ului auto, fiind teritorii separate cu coduri cadastrale distincte și cu destinație diferită, iar prima instanță a interpretat greșit prevederile art. 179 Cod penal – pătrunderea în domiciliul persoanei fără consimțământul acesteia, deoarece, în acel moment porțile întreprinderii erau deschise și orice persoană putea pătrunde și părăsi teritoriul, solicitând careva servicii.

4.3. Inculpatul Radu Victor, care a indicat temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 10), 12) Cod de procedură penală, și a solicitat casarea deciziei

adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie achitat.

În argumentarea recursului, recurentul a invocat că prima instanță și instanța de apel au ignorat faptul că teritoriul întreprinderii are menirea deservirii publice și ei intenționau să spele mașina, iar partea vătămată i-a refuzat din motive de concurență. Lipsesc probe care ar confirma săvârșirea faptei incriminate prin rechizitoriu.

4.4. Inculpatul Moldovanu Oleg, care a indicat temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 10), 12) Cod de procedură penală, și a solicitat casarea deciziei adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie achitat.

În argumentarea recursului, recurentul a invocat că decizia instanței de apel este nemotivată, iar prima instanță și instanța de apel au ignorat faptul că declarațiile părții vătămate sunt contradictorii și nu au fost luate în considerare declarațiile inculpaților și nici autorizațiile care permit activitatea de funcționare a ÎI „Vorotneac Victor” în regim non stop, graficul cu orele de muncă între 08:00-17:00 fiind afișat după incident, precum și înregistrările video din care rezultă că inculpații nu au încălcat legislația în vigoare.

4.5. Inculpatul Leu Vitalii, solicitând casarea deciziei instanței de apel și pronunțarea unei hotărâri, prin care să fie achitat, în argumentarea recursului, recurentul a invocat că a fost condamnat pe nedrept.

5. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 24 martie 2020, au fost admise recursurilor ordinare declarate casată total decizia Curții de Apel Cahul din 11 noiembrie 2019 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

5.1. Pentru a decide astfel, instanța de recurs ordinar a constatat că prima instanță nu a respectat procedura de aplicare a prescripției tragerii la răspundere penală a persoanelor inculpate, nefiind clar ce fel de sentință a fost pronunțată - de încetare a procesului penal pe motive de reabilitare sau nereabilitare, sau de condamnare, în descriptivul și dispozitivul hotărârii adoptate fiind prezente elementele ambilor categorii de hotărâri judiciare, care prin esența lor se exclud reciproc și generează consecințe juridice diferite, statuând, neclar și divergent, inclusiv că: „...*deși inculpații au săvârșit infracțiunea imputată, ei nu pot fi trași la răspundere penală...*”.

În același timp, instanța de recurs ordinar a indicat că nerespectarea procedurii de aplicare a prescripției tragerii la răspundere penală a inculpaților, a afectat și soluția de admitere a acțiunii civile, ori, o asemenea soluție este proprie doar unei sentințe de condamnare, nu și celei de încetare a procesului penal.

Totodată, instanța de recurs ordinar a notat că prima instanță a depășit limitele învinuirii formulate, constatând că: „...*violarea de domiciliu a avut loc și a fost*

realizată prin rămânerea ilegală a inculpaților în domiciliul și reședința părții vătămate...”, ori asemenea element calificativ nu le-a fost incriminat inculpaților prin rechizitoriu.

La fel, s-a reținut că prima instanță nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, nu a judecat cauza și în raport cu elementele infracțiunii imputate prin rechizitoriu, nu au indicat motivele respingerii versiunilor și probelor apărării.

Astfel, s-a concluzionat că prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii pronunțate.

De asemenea, instanța de recurs ordinar a conchis că instanța de apel nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de prima instanță, nominalizate supra, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentință neîntemeiată legal.

În același context, instanța de recurs ordinar a atestat că instanța de apel a depășit limitele învinuirii formulate, constatând că: *„prin rămânerea ilegală a inculpaților pe teritoriul proprietății private, unde se afla și domiciliul părții vătămate, contrar voinței acestuia, a avut loc violarea de domiciliu..., în continuare au manifestat acțiuni de violență fizică ...”* - calitative și circumstanțe neincriminate inculpaților prin rechizitoriu;

Mai mult, s-a reținut că instanța de apel nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele în fapt și în drept invocate în rechizitoriu, nu au indicat motivele respingerii versiunilor și probelor apărării și nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În consecință, instanța de recurs ordinar a conchis că instanțele de fond și de apel nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, că instanța de apel nu s-a pronunțat în modul prevăzut de lege asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii pronunțate, fiind incident temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 04 februarie 2021, au fost admise apelurile declarate, casată integral sentința primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpații Radu Victor, Buzulan Igor, Manoli Dumitru, Leu Vitalii, Moldovanu Oleg

au fost achitați de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii. Totodată, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea civilă înaintată de partea vătămată.

6.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță a aplicat eronat normele de drept procesual, precum și a dat o apreciere eronată probelor administrate, făcând constatări contrare circumstanțelor de fapt ale cauzei. Totodată, prima instanță contrar prevederilor art. 389 alin. (4) pct. 3) și art. 395 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, a pronunțat o sentință de condamnare, omițând să indice în dispozitivul sentinței dispoziția de constatare a vinovăției inculpaților Radu Victor, Moldovanu Oleg, Manoli Dumitru, Buzulan Igor și Leu Vitalii.

De asemenea, instanța de apel a reținut că prima instanță constatând că inculpații au intrat liber pe teritoriul Întreprinderii Individuale ”Vorotneac Victor”, unde-și are domiciliul partea vătămată Vorotneac Victor, apoi au ignorat cerințele proprietarului de a părăsi teritoriul și au rămas pe teritoriul privat al întreprinderii timp de 15-20 minute, a generat concluzia eronată că astfel ar fi fost violat un domiciliu, omițând să analizeze și aprecieze probele administrate prin prisma noțiunii juridice a ”*domiciliului*” în procesul penal. Prima instanță eronat a asimilat terenul privat noțiunii de domiciliu, în timp ce nu orice teren sau construcție privată constituie domiciliu. Prima instanță a omis să ofere soluții tranșante argumentelor părții apărării, care au notat că inculpații la Întreprinderea individuală ”Vorotneac Victor” s-au aflat într-un spațiu de acces public nelimitat, în perioada când respectiva întreprindere activa.

Instanța de apel a atestat că inculpații Radu Victor, Moldovanu Oleg, Manoli Dumitru, Buzulan Igor și Leu Vitalii au fost învinuiți prin rechizitoriu că la data de 09.01.2017, aproximativ pe la ora 17:00, având scopul încălcării inviolabilității dreptului de proprietate, au pătruns cu automobilul de model „Volkswagen Passat B5” pe teritoriul ce aparține ÎI „Vorotneac Victor”, situate în or. xxxx, str. xxxxx, fondată și administrată de Vorotneac Victor, unde acesta își are domiciliul, și în pofida cerințelor repetate ale ultimului de a-i părăsi teritoriul, inculpații au refuzat, rămânând în continuare în curte fără consimțământul proprietarului până la ora 17:24.

Instanța de apel a indicat că acțiunile inculpaților în rechizitoriu au fost calificate în baza art. 179 alin. (1) Cod penal, conform indicilor calificativi - pătrunderea în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia și refuzul de a-l părăsi la cererea ei.

Instanța de apel a atestat că circumstanțele de fapt expuse în învinuire nu corespund componentei alternative a infracțiunii imputate, și anume inculpaților fiindu-le imputată fapta infracțiunii săvârșită prin ”*pătrunderea în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia*”, textul învinuirii nu expune circumstanțe de fapt care ar corespunde acestei componente alternative de infracțiune, or

inculpaților nu le este imputat că nu ar fi avut consimțământul proprietarului Vorotneac Victor de a pătrunde sau intra pe teritoriu. În al doilea rând, circumstanțele de fapt expuse în textul învinuirii nu redau caracterul ilegal al pătrunderii (sau intrării) pe teritoriul ÎI ”Vorotneac Victor”, ci redau doar refuzul de a părăsi acest teritoriu. Aceste deficiențe se referă la omisiunea procurorului de a întocmi un act de învinuire la un nivel calificat.

De asemenea, instanța de apel a reținut că și probele administrate, și circumstanțele faptei stabilite din declarațiile părții vătămate, martorului și inculpaților, indică fără vre-un dubiu rezonabil, că terenul aferent pe care au intrat și s-au reținut timp de 15 – 20 minute inculpații, este un teren aferent construcțiilor comerciale, și nu poate fi asimilat unui domiciliu. Dincolo de criteriile de calificare a acestui teren ca fiind sau nu un domiciliu, la apreciere este important și faptul, că la acel timp întreprinderea Individuală ”Vorotneac Victor” activa corespunzător genurilor sale de activitate comercială.

Instanța de apel a notat că probele anexate, și în special planurile cadastrale al bunului imobil cu nr. cadastral 2101103242, arată, că terenul cu suprafața 0,0823 ha, amplasat la adresa or. xxxx, str. xxxxx nr. xxxx, este cu destinația ”*pentru construcții*”, și pe acest teren este amplasată o singură construcție 01 – Stație de deservire cu suprafața 413,6 m². În actele cadastrale prezentate nu există vre-o mențiune despre o eventuală destinație locativă a acestei construcții. Iar în cumul cu actele de autorizare pentru funcționarea unităților comerciale ale ÎI ”Vorotneac Victor”, probele documentare atestă că construcția ”Stație de deservire” este utilizată în scop comercial, și anume prestarea serviciilor publice de alimentație publică (cafe-bar) și de spălătorie auto. Mai mult ca atât, din declarațiile inculpaților, care au fost confirmate însăși de partea vătămată Vorotneac Victor, în această construcție mai este practicat încă un gen de activitate – servicii de reparație auto, și acest fapt este evident de pe înregistrările video.

Instanța de apel a specificat că nu exclude, că o parte din construcția ”Stație de deservire” amplasată pe terenul cu numărul cadastral 2101103242 este utilată de către Vorotneac Victor în încăpere de locuit, fără ajustarea actelor cadastrale, și despre aceasta au declarat cum inculpații, așa și partea vătămată Vorotneac Victor.

Totodată, instanța de apel a remarcat că deși nici partea vătămată Vorotneac Victor, și nici procurorul, nu au prezentat nici o probă din care s-ar fi făcut clar care anume spații ale construcției sunt folosite ca locuință și care anume parte din terenul aferent ar fi separată de accesul public, și cum anume este realizată separarea, din declarațiile inculpaților și părții vătămate rezultă, că Vorotneac Victor folosește ca locuință anumite spații amplasate în spatele construcției (adică amplasate de partea opusă intrării în spațiile unde se practică servicii auto și spălare auto), că spațiile locative au o intrare separată și pentru deservirea locuinței este separat o parte din terenul aferent, la care nu este acces public al clienților întreprinderii, și mai are și o

ieșire în stradă separată de cea a întreprinderii. Partea vătămată Vorotneac Victor a mai declarat, că el mai folosește o intrare în partea locativă, care se realizează din încăperea pentru reparații auto.

Mai mult, instanța de apel a indicat că destinația ”*pentru locuirea permanentă sau temporară*” pentru a defini bunul ca fiind locuință nu trebuie neapărat să fie dedusă din actele cadastrale, ci din destinația utilizării bunului de către proprietar (posesor) raportată la intenția făptuitorului (dacă cunoștea sau nu că intrarea ilegală sau rămânerea ilegală se realizează în spații destinate locuinței). Totodată, în situația în care proprietarul Vorotneac Victor a utilizat doar o parte din construcție și din teren pentru locuință, iar cealaltă parte a construcției și terenului aferent (cea mai considerabilă parte) a oferit-o spre realizarea activității comerciale de prestare a serviciilor publice, la care există acces nelimitat a publicului în orele de program, este eronată poziția părții acuzării de a asimila spațiile comerciale cu un domiciliu, și mai cu seamă în orele de activitate autorizată a Întreprinderii Individuale ”Vorotneac Victor”.

În acest sens, instanța de apel a considerat eronat argumentul procurorului și părții vătămate, cu trimitere la Legea cu privire la antreprenariat și întreprinderi, precum că statutul de domiciliu al construcției ”Stație de deservire” și terenului aferent acesteia ar rezulta din faptul că ÎI ”Vorotneac Victor” este persoană fizică și nu sunt separabile bunurile întreprinderii de bunurile fondatorului. Statutul de persoană fizică a întreprinzătorului ÎI ”Vorotneac Victor” nu este un criteriu de apreciere a bunului ca fiind un domiciliu, iar prevederile legii civile care stabilește limita răspunderii civile a întreprinzătorului individual la fel nu prezintă nici o relevanță și nu dă nici un motiv pentru a califica orice proprietate a acestuia ca fiind un domiciliu.

Totodată, instanța de apel a menționat că deși la noțiunea domiciliului stipulată la art.6 Cod de procedură penală este menționat că prin noțiunea de domiciliu, în sensul prezentului cod, se înțelege și orice teren privat, această sintagmă nu reflectă orice teren cu orice destinație, ci doar acele terenuri care sunt aferente unei locuințe.

Instanța de apel a respins argumentul reprezentatului părții vătămate Josu Gheorghe, precum că inculpații au intrat ilegal pe teritoriu, după orele de activitate ale întreprinderii și fără permisiunea părții vătămate, or în primul rând inculpaților nu le este imputată intrarea (sau pătrunderea) ilegală, și în al doilea rând, în timp ce întreprinderea activă și porțile întreprinderii erau în poziție deschisă, nici un indiciu nu era afișat că accesul pe teritoriu ar fi fost interzis, însăși faptul intrării pe teritoriu nu poate fi calificat a fi ilegală sub aspectul violării dreptului de proprietate sau eventualei violări a domiciliului. Intrarea pe teritoriul unei întreprinderi care prestează servicii publice nu trebuie să fie precedată de acordul proprietarului.

La fel, instanța de apel a indicat că nu are nici un suport probator afirmația părții acuzării, precum că inculpații Radu Victor, Buzulan Igor, Manoli Dumitru, Leu Vitalii și Moldovanu Oleg au pătruns pe teritoriul ÎI ”Vorotneac Victor” în afara orelor de program. Probele administrate, inclusiv înregistrările video, cu lux de amănunte atestă, că automobilul cu care au intrat inculpații la ÎI ”Vorotneac Victor” a trecut prin porțile deschise ale întreprinderii, adică exista acces public la întreprindere, este evident că secția de reparații auto și spălătorie auto lucrau, în perioada aflării pe teritoriu a inculpaților la spălătorie a intrat un automobil pentru a fi deservit, și nici un indiciu faptic al activității întreprinderii nu atestă că ziua de muncă se finisase sau că angajații s-ar fi pregătit de plecare. Programul de activitate expus pe o filă A4 nici nu poate fi apreciată ca fiind o probă, or nu întrunește calitatea unui document. Este o filă redactată, anonimă, care nu prezintă nici o valoare juridică, astfel că organul de urmărire penală a autentificat cu ștampila Inspectoratului de Poliție Cantemir un act care nu poate fi admis ca probă, și în acest context instanța de apel a acceptat poziția părții apărării, că acest înscris este o emanație a unei probe artificiale. Programul de activitate a unităților de comerț ”bar-cale” și ”spălătorie auto” a fost autorizat non-stop, veridicitatea acestor autorizări este în afara oricăror dubii, din care considerente instanța de apel a acceptat ca fiind credibile afirmațiile inculpaților, precum că ÎI ”Vorotneac Victor” lucra până la ultimul client. Nu a fost prezentat nici un act de dispoziție în interiorul ÎI ”Vorotneac Victor”, care ar stabili un alt regim de lucru al angajaților, iar Vorotneac Victor pe întregul parcurs al procesului penal niciodată nu a amintit despre existența unor asemenea acte.

Prin urmare, instanța de apel a concluzionat în urma aprecierii probelor conform art.101 Cod de procedură penală, că acțiunile inculpaților din 09 ianuarie 2017, exprimate prin intrarea pe teritoriul Întreprinderii Individuale ”Vorotneac Victor” și rămânerea acolo pe parcursul a 15 – 20 minute, nu întrunesc indicii componenței infracțiunii prevăzută de art. 179 alin. (1) Cod penal, dat fiind că lipsește obiectul acestei infracțiuni – statutul de domiciliu al terenului în cauză, și astfel vinovăția inculpaților Radu Victor, Buzulan Igor, Manoli Dumitru, Leu Vitalii și Moldovanu Oleg nu și-a găsit confirmare.

7. Decizia instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către:

7.1. Procurorul-șef interimar al Procuraturii de circumscripție Cahul, Tomița Mihail, care invocă temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și solicită casarea deciziei instanței de apel din 04 februarie 2021, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată cu instanța de recurs ordinar.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- vinovăția lui Radu Victor, Manoli Dumitru, Buzulan Igor, Leu Vitalii, Moldovanu Oleg și încadrarea juridică a acțiunilor lui în baza art. 179. alin. (1) Cod penal, se bazează pe cumulul de probe administrate, amplu analizate și just apreciate;

- infracțiunea de violare a domiciliului include câteva acțiuni/inacțiuni în raport cu domiciliul și anume: pătrunderea ilegală fără consimțământul victimei; rămânerea ilegală fără consimțământul victimei; refuzul de a-l părăsi la cererea victimei; perchezițiile sau cercetările ilegale. La caz, inculpaților li se incriminează pătrunderea și rămânerea ilegală în domiciliu părții vătămate fără consimțământul acesteia, ceea ce nu prevede ca element obligatoriu al infracțiunii rugămintea proprietarului de a părăsi domiciliul, fiind suficient lipsa permisiunii de a pătrunde și a rămâne în domiciliu contrar voinței acestuia. Aici este relevant că, după ce Vorotneac Victor a declarat inculpaților că barul este închis și spălătoria auto își încheie activitatea și că nu vor putea să spele automobilul și a cerut ultimilor să părăsească teritoriul privat ca consecință a comportamentului neadecvat agresiv, inculpații urmau imediat să părăsească întreprinderea, însă ei totuși au rămas pe teritoriul întreprinderii ce aparține lui Vorotneac Victor timp de aproximativ 15-20 minute, fapt ce a fost recunoscut și de către inculpați;

- infracțiunea de violare de domiciliu, este o infracțiune formală și se consideră consumată din momentul: pătrunderii sau rămânerii ilegale în domiciliul persoanei, fără consimțământul acesteia, refuzului de a părăsi domiciliul la cererea persoanei;

- latura subiectivă a infracțiunii specificate la art. 179 Cod penal se caracterizează prin intenție directă. Motivele infracțiunii se pot exprima prin: curiozitate, interesul material, răzbunare, etc. Deci, inculpații cunoșteau că proprietarul întreprinderii este Vorotneac Victor și pe acest teritoriu - proprietate privată se află și domiciliul lui, astfel a avut loc violarea de domiciliu prin faptul că inculpații au pătruns pe teritoriu în ciuda faptului că proprietarul le-a explicat că barul și spălătoria sunt închise, iar la solicitarea lui Vorotneac Victor de a părăsi ograda nu au plecat imediat ci aproximativ peste 15-20 min, fapt confirmat și prin înregistrarea video;

- argumentul instanței de apel precum că terenul aferent pe care au intrat și s-au reținut timp de 15 - 20 minute inculpații este un teren aferent construcțiilor comerciale, și nu poate fi asimilat unui domiciliu - este neîntemeiat, or, potrivit art. 6, pct. 11) Cod de procedură penală, prin domiciliu se înțelege „*locuința sau construcția destinată pentru locuirea permanentă sau temporară a unei sau a mai multor persoane (casă, apartament, vilă, cameră la hotel, cabină pe o navă maritimă sau fluvială), precum și încăperile anexate nemijlocit la acestea, constituind o parte indivizibilă (verandă, terasă, mansardă, balcon, beci, un alt loc de uz comun); de asemenea, se înțelege și orice teren privat, automobil, navă maritimă și fluvială privată, birou*”;

- concluzia instanței de apel, precum că, locul în care s-au aflat inculpații pe terenul aferent construcției "Stație de deservire" a fost în zona fațadei cu ușile (porțile) unităților comerciale ale II "Vorotneac Victor", adică s-au aflat pe porțiuni de teren destinat accesului public, și nu au accedat în zone izolate care erau destinate locuinței lui Vorotneac Victor și familiei acestuia — este neîntemeiată, or, teritoriul ÎI „Vorotneac Victor” este proprietate privată a părții vătămate și în respectivul caz, casa de locuit a lui Vorotneac Victor este parte componentă a complexului de construcții;

- potrivit art. 14 alin. (2) al Legii cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr.845 din 03 ianuarie 1992, „*Întreprinderea individuală nu este persoană juridică și se prezintă în cadrul raporturilor de drept ca persoană fizică întreprinzător individual. Patrimoniul întreprinderii individuale este inseparabil de bunurile persoanele ale antreprenorului*”, deci, în cazul dat nu pot fi separate bunurile întreprinderii de cele a persoanei fizice deoarece sunt bunuri comune;

- argumentele instanței de apel referitor la faptul că lipsește obiectul acestei infracțiuni - statutul de domiciliu al terenului în cauză, invocând că astfel vinovăția inculpaților Radu Victor, Buzulan Igor, Manoli Dumitru, Leu Vitalii și Moldovanu Oleg nu și-a găsit confirmare, sunt neîntemeiate;

- la adoptarea soluției, instanța de apel n-a ținut cont de normele legale și practica judiciară la caz, n-a dat apreciere tuturor probelor din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor;

- declarațiile părții vătămate sunt apte de a permite formularea unor deducții logice cu privire la împrejurarea că inculpații au participat la comiterea acțiunilor de violare de domiciliu, chiar dacă această întreprindere oferă servicii publice, nu rezultă că inculpații aveau dreptul să se afle pe teritoriul acesteia fără consimțământul proprietarului, or, inculpații au participat la săvârșirea infracțiunii prin aceia că s-au aflat pe teritoriul ÎI „Vorotneac Victor” în ciuda faptului că proprietarul le-a solicitat să părăsească teritoriul, iar inculpații abia peste aproximativ 20 minute au plecat. Mai mult, însuși inculpații indică că barul nu funcționa, Vorotneac Victor le-a comunicat că, și spălătoria nu lucrează. În privința părții vătămate au fost aplicate agresiuni, fapt care în mod legal a determinat necesitatea solicitării ca inculpații să părăsească teritoriul proprietății private ce aparține lui Vorotneac Victor.

7.2. Avocatul Josu Gheorghe în numele părții vătămate Vorotneac Victor, care invocă temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și solicită casarea deciziei instanței de apel din 04 februarie 2021, cu menținerea sentinței primei instanțe și încasarea cheltuielilor judiciare.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- decizia instanței de apel este neîntemeiată, lipsită de probe, adoptată cu încălcarea dreptului la un proces echitabil;
- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor probelor din materialele cauzei penale și motivelor invocate și motivarea soluției contrazice dispozitivul deciziei, iar probele au fost apreciate greșit, astfel a fost încălcat dreptul părții vătămate la un proces echitabil;
- din declarațiile părții vătămate se vede clar că inculpații au intrat pe teritoriu fără permisiunea părții vătămate, iar teritoriul întreprinderii nu este separat de cel al domiciliului, cu atât mai mult că este întreprindere individuală, care este cu drept de persoană fizică, conform art. 14 alin. (2) Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, patrimoniul întreprinderii individuale este inseparabil de bunurile personale ale antreprenorului;
- Vorotneac Victor locuiește cu familia pe acest teritoriu, deci este domiciliul părții vătămate, iar inculpații au intrat pe teritoriu ilegal, după orele de activitate a întreprinderii;
- componența de infracțiune rezultă din faptul intrării fără permisiune sau nepărăsirii teritoriului. Conform ordonanțelor de punere sub învinuire, inculpații au fost învinuiți și de intrare fără permisiune, și de nepărăsirea teritoriului, a domiciliului în timp de 24 minute, după ora 17:00 au părăsit la ora 17:24 teritoriul;
- Vorotneac Victor solicită încasarea de la inculpați a cheltuielilor judiciare suportate suplimentar, în sumă de 2.600 lei (2.000 lei asistență juridică și 600 lei cheltuieli de transport);
- nu era posibil de lucrat în regim non-stop, în primul rând era iarnă, nimeni nu vinea la întreprindere, și întreprinderea se limita la orele de lucru a barului, care este până la ora 17:00. Regimul de lucru era afișat pe ușa barului, după această oră pe timp de iarnă nu mai activau;
- în afară de declarațiile părții vătămate, martorului și declarațiile inculpaților, vinovăția ultimilor este dovedită prin probele cercetate în prima instanță și verificate în instanța de apel după cum urmează: - plângerile părții vătămate Vorotneac Victor din 09-10.01.2017, autorizația de funcționare nr.56 din 25.03.2016, eliberată de Primăria orașului Cantemir pentru ÎI „Vorotneac Victor”, pentru activitatea unității comerciale "SPĂLĂTORIE AUTO" cu suprafața 40,99 m² amplasată pe str.Muncii, nr.35, cu programul de lucru "NON STOP valabilă pentru perioada 01.01.2016 - 31.12.2018; (f.d.20 vol.I), autorizația de funcționare nr.28 din 22.03.2016, eliberată de Primăria orașului Cantemir pentru ÎI „Vorotneac Victor”, pentru activitatea unității comerciale "CAFE BAR" cu suprafața de 27,65 m², amplasat, pe str. xxxxx, cu programul de lucru "NON STOP" valabilă pentru perioada 01.01.2016 - 31.12.2018 (f.d. 21, vol. I), planurile cadastrale ale bunurilor imobile cu nnr.cadastrale 2101103083; 2101100342, procesul-verbal de examinare din 18.05.2017;

- prima instanță corect a constatat că inculpații au intrat liber pe teritoriul întreprinderii Individuale "Vorotneac Victor", unde își are domiciliul partea vătămată Vorotneac Victor, apoi au ignorat cerințele proprietarului de a părăsi teritoriul și au rămas pe teritoriul privat al întreprinderii timp de 15-20 minute, ce a dus la concluzia că astfel a fost violat domiciliul. Instanța de apel eronat a asimilat terenul privat destinat domiciliului, cu terenul destinat altor construcții, menționând că nu orice teren sau construcție privată constituie domiciliu;

- judecarea cauzei s-a efectuat în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu;

- chiar dacă instanța de apel a considerat neîntemeiat că nu s-a dovedit "*pătrunderea în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia*", s-a dovedit cu certitudine refuzul de a părăsi acest teritoriu

- instanța de apel nu a luat în considerare înregistrarea video care durează 25 minute și 14 secunde.

8. La recursul ordinar declarat de procuror, având ca temei art. 431 alin. (1¹) Cod de procedură penală, a depus referință avocatul Rusev Serghei în numele inculpatului Buzulan Igor, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, motivând că în acțiunile inculpatului Buzulan Igor nu sunt întrunite elementele infracțiunii incriminate, iar declarațiile părții vătămate urmează a fi apreciate critic, or instanța de apel a făcut o analiză amplă a tuturor probelor și materialelor cauzei penale, pronunțându-se și asupra argumentelor invocate de procuror.

9. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

În speță se constată, că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recursurile ordinare în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: **dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.**

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: **dacă fapta întrunește elementele infracțiunii**, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și **hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate**.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare. Colegiul penal constată că aceste prevederi legale deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel.

Din textul recursurilor ordinare declarate, se atestă că recurenții critică decizia instanței de apel prin prisma temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, sub aspectele că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Verificând legalitatea deciziei atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că în speță și-a găsit confirmarea temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin prisma aspectelor invocate de recurenți.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit reține că din conținutul părții descriptive a deciziei atacate (f.d. 214-219, vol. III), rezultă că instanța de apel contrar prevederilor art.101, 414, 417 Cod de procedură penală, a adoptat soluția în cauză, și nu a întreprins toate măsurile necesare de a elucida circumstanțele esențiale ale cauzei, fără a evalua și a exclude în totalitate divergențele de apreciere a probelor evidențiate, invocate de partea acuzării și partea vătămată pe parcursul judecării cauzei, în virtutea principiului contradictorialității prevăzut la art. 24 Cod de procedură penală.

Prin urmare, se constată că instanța de apel în motivarea soluției nu s-a expus clar, prin coroborare a probelor administrate în coraport cu circumstanțele particulare speței, asupra chestiunilor esențiale ce rezultă din acestea, invocate inclusiv în recursurile ordinare declarate.

9.1. Astfel, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel la interpretarea noțiunii de "**domiciliu**" s-a expus contrar Legii în decizia sa că: *"în urma aprecierii probelor conform art.101 Cod de procedură penală, că acțiunile inculpaților din 09 ianuarie 2017, exprimate prin intrarea pe teritoriul Întreprinderii Individuale "Vorotneac Victor" și rămânerea acolo pe parcursul a 15 – 20 minute, nu întrunesc indicii componenței infracțiunii prevăzută de art. 179 alin. (1) Cod penal, dat fiind că lipsește obiectul acestei infracțiuni – statutul de domiciliu al terenului în cauză,*

*și astfel vinovăția inculpaților Radu Victor, Buzulan Igor, Manoli Dumitru, Leu Vitalii și Moldovanu Oleg nu și-a găsit confirmare", prin ce a ignorat și nu a luat în considerare și faptul că în prevederile art. 6 pct. 11) Cod de procedură penală, este expres indicată și definită clar noțiunea de domiciliu, care, poate fi o locuință sau construcție destinată pentru locuirea permanentă sau temporară a unei sau a mai multor persoane (casă, apartament, vilă, cameră la hotel, cabină pe o navă maritimă sau fluvială), precum și încăperile anexate nemijlocit la acestea, constituind o parte indivizibilă (verandă, terasă, mansardă, balcon, beci, un alt loc de uz comun). **Prin noțiunea de domiciliu, în sensul prezentului cod, se înțelege și orice teren privat, automobil, navă maritimă și fluvială privată, birou.***

Mai mult, instanța de apel contrar Legii a menționat că: *"Deși la noțiunea domiciliului stipulată la art.6 Cod de procedură penală, este menționat că prin noțiunea de domiciliu, în sensul prezentului cod, se înțelege și orice teren privat, Colegiul notează că această sintagmă nu reflectă orice teren cu orice destinație, ci doar acele terenuri care sunt aferente unei locuințe",* în condițiile în care, în speță dată s-a constatat că partea vătămată Vorontea Victor locuia chiar în spatele clădirilor ÎI "Vorotneac Victor", așezate pe același teren aferent locuinței sale.

În acest sens, Colegiul penal lărgit notează că instanța de apel eronat la interpretarea noțiunii de domiciliu s-a axat doar pe condiția că pentru ca un anumit loc să fie considerat domiciliu în sensul art. 6 pct. 11) Cod de procedură penală și art. 179 Cod penal, e necesar ca acesta să aibă obligatoriu destinația doar de locuință, or potrivit jurisprudenței CtEDO, acestei noțiuni i se oferă o interpretare mai largă, și astfel, Curtea a statuat că în măsura în care, în acest domeniu, problemele ridicate pot depinde de o multitudine de factori locali și de opțiunile de politici de amenajare urbană și rurală, statele contractante beneficiază, în principiu, de o marjă amplă de apreciere (*Hotărârea CtEDO în cauza Noack și alții împotriva Germaniei, din 25.05.2000*), iar dreptul unei persoane la respectarea domiciliului nu înseamnă doar dreptul la spațiul fizic în sine, ci și dreptul de a trăi în mod pașnic în acest spațiu (*Hotărârea CtEDO în cauza Cvijetić împotriva Croației, pct. 51-53, din 26.02.2004*).

Subsidiar, CtEDO a reținut că deși art. 8 CEDO protejează individul împotriva ingerințelor autorităților publice, acesta poate implica, de asemenea, adoptarea de către stat a unor măsuri menite să garanteze dreptul unei persoane la respectarea „domiciliului” său (*Hotărârea CtEDO în cauza Novoseletskiy împotriva Ucrainei din 22.05.2005, pct. 68*), chiar și în sfera relațiilor dintre persoane particulare (*Hotărârea CtEDO în cauza Surugiu împotriva României din 20 aprilie 2004, pct. 59*).

9.2. De asemenea, Colegiul penal lărgit observă că instanța de apel la adoptarea soluției de achitare în speță, nu a luat în considerare și nu a apreciat declarațiile din prima instanță a părții vătămate Vorotneac Victor, care a declarat

"după colț veneau Radu Victor, Buzulan Igor, Leu Vitalie, Manoli Dumitru și Moldovanu Oleg și au început să facă gălăgie de ce e închis barul....Le-a zis să părăsească teritoriul că barul este închis.... Locuiește tot acolo unde este "Autoservis", în aceeași clădire este și casa sa" (f.d. 129-130, vol. II) și a martorului Costandachi Diana, care a declarat că "Lucra la întreprinderea lui Vorotneac Victor în calitate de barman. În ziua aceea era la lucru și a ieșit de la lucru pe la ora 16:55-17:00, mergea spre casă și a fost claxonată de o mașină de culoare cenușie, l-a văzut în mașină pe Buzulan Igor. Mașina a intrat pe teritoriul întreprinderii. Pe timp de iarnă barul lucra de la 08:00 la 17:00...Vorotneac Victor locuiește în spatele barului.... Spălătoria a lucrat în ziua aceea, dar când a plecat nu mai lucra " (f.d. 134, vol. II), ce reflectă faptul că la ora, aproximativ 17:00, la care inculpații au venit la ÎI "Vorotneac Victor", aceasta era închisă și nu mai presta careva servicii.

Totodată, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel nu a verificat și nu a oferit o explicație clară în privința faptului că după ce partea vătămată Vorotneac Victor a informat inculpații Radu Victor, Buzulan Igor, Manoli Dumitru, Leu Vitalii și Moldovanu Oleg, că "Cafe barul" este închis, iar "Spălătoria auto" aflate pe teritoriul ÎI "Vorotneac Victor" își încheie activitatea, și a cerut ultimilor să părăsească terenul privat, totuși inculpații Radu Victor, Buzulan Igor, Manoli Dumitru, Leu Vitalii și Moldovanu Oleg au rămas pe terenul privat a lui Vorotneac Victor și **au refuzat să-l părăsească aproximativ timp de 15-20 minute.**

Mai mult, nu e clară concluzia instanței de apel că "locul în care s-au aflat inculpații pe terenul aferent construcției "Stație de deservire" a fost în zona fațadei cu ușile (porțile) unităților comerciale ale ÎI "Vorotneac Victor", adică s-au aflat pe porțiuni de teren destinat accesului public, și nu au pătrus în zone izolate care erau destinate locuinței lui Vorotneac Victor și familiei acestuia", în condițiile în care pe terenul privat (delimitat de domeniul public, cu acces prin poartă) este amplasată atât ÎI „Vorotneac Victor", cât și locuința părții vătămate Vorotneac Victor, unde concomitent acesta desfășoară activități de prestare a serviciilor și de comerț, fapt ce nu exclude că partea vătămată Vorotneac Victor are legături suficiente și continue cu acest teren (în special după sistarea activității întreprinderii, când este stopat accesul persoanelor străine pe acest teritoriu) aflat în fața unităților comerciale ale ÎI "Vorotneac Victor", dar aferent locuinței sale de pe aceeași adresă din or. xxx, str. xxx5.

În acest sens, Colegiul penal lărgit atestă că aceste circumstanțe din speță nu au fost apreciate pe deplin de instanța de apel la interpretarea noțiunii de domiciliu în prezenta cauză, prin prisma prevederilor de art. 6 pct. 11) Cod de procedură penală, și respectiv a prezenței sau lipsei obiectului imaterial al infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal.

9.3. La fel, Colegiul penal lărgit analizând decizia instanței de apel, constată că deși instanța de apel face referire în partea descriptivă a deciziei sale (f.d. 218

verso- 219, vol. III), la înregistrările video din ziua comiterii infracțiunii, însă în procesul-verbal al ședinței de judecată din instanța de apel (f.d. 201 verso, vol. III), lipsesc careva consemnări care ar confirma că aceste înregistrări ar fi fost vizionate și verificate de către instanța de apel în ședința de judecată, fapt ce contravine cerințelor din art. 414 alin. (6) Cod de procedură penală, în care se stipulează că: „Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal” și de art. 24 alin. (3) Cod de procedură penală, ce prevede că: *„Instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură”*.

9.4. În consecință, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel a adoptat o soluție incorectă de achitare a inculpaților Radu Victor, Buzulan Igor, Manoli Dumitru, Leu Vitalii, Moldovanu Oleg de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii, printr-o motivare superficială, fără a clarifica aspectele esențiale menționate supra, lăsând fără o argumentare cuvenită circumstanțele particulare ale cauzei, prin ce a fost afectată soluția adoptată și astfel, recursurile ordinare declarate de procuror și partea vătămată urmează a fi admise, iar decizia instanței de apel casată total, cu dispunerea rejudecării cauzei de aceeași instanță de apel.

În acest context, Colegiul penal lărgit indică că potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că **o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal** (Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) §85).

Totodată, în hotărârea CtEDO în cauza Helle împotriva Finlandei, 19 decembrie 1997, pct. 60, se reține că noțiunea de proces echitabil necesită ca o **instanță internă care nu și-a motivat decizia, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară fie prin alt mod, să fi examinat totuși în mod real chestiunile esențiale supuse atenției sale și să nu se fi mulțumit să confirme pur și simplu concluziile unei instanțe inferioare.**

10. La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererile de apel, și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursurile ordinare declarate, nominalizate în prezenta decizie, să țină cont de toate circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile

art. 417 Cod de procedură penală și jurisprudența CtEDO.

11. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul-șef interimar al Procuraturii de circumscripție Cahul, Tomița Mihail și de către avocatul Josu Gheorghe în numele părții vătămate Vorotneac Victor, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 04 februarie 2021, în cauza penală privindu-i pe **Radu Victor Xxxx, Manoli Dumitru Xxxxx, Buzulan Igor Xxxxx, Leu Vitalii xxxxx, Moldovanu Oleg Xxxxx** cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Cahul.

Decizia nu este supusă căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **11 noiembrie 2021.**

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Timofti Vladimir

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor